

СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РИНКУ СОКІВ

Під час запровадження карантинних заходів у відповідь на пандемію Covid продаж фруктових соків зріс. При цьому більшість компаній в цей період концентрують увагу на виробництві апельсинового та яблучного соків. На ринку соків загалом спостерігається тенденція зниження рівня цукру: серед споживачів, які слідкують за своїм здоров'ям, існує стурбованість високим вмістом цукру в соках. Через це споживачі переходять на альтернативні напої, які пропонують більшу харчову цінність без природно високого вмісту цукру. Однак разом з тим споживачі також стають більш обізнаними щодо харчових продуктів, розуміючи різницю між доданим цукром і природним цукром. Виробники мають зробити фокус на посилення сприйняття соку як здорової альтернативи іншим напоям через вищу поживність та функціональність. 27% споживачів напоїв в США вживають менше соку, оскільки вони обирають більше зволожуючих напоїв.

Всесвітня організація охорони здоров'я в своїх порадах щодо харчування дорослих рекомендує уникати підсолоджених фруктових соків, сиропів та фруктових соків, вироблених з концентратів. Хоча яблуко залишається найпопулярнішим смаком соку після апельсина у багатьох країнах, молодші споживачі все частіше обирають цікавіші та екзотичні смаки, включаючи селеру, огірок, буряк.

В країнах ЄС, Швейцарії, Норвегії серед новинок соків за останні роки яблучні соки займали найбільшу частку (в середньому 22%). В Північній Америці яблучні соки також займають перше місце за кількістю новинок (19%). Тренд на зменшення відходів особливо важливий в країнах Європейського Союзу. В країнах ЄС, Швейцарії, Норвегії більшість соків продаються в скляній тарі. Крім екологічної упаковки, виробники органічних соків звертають увагу також на інші корисні аспекти. В країнах ЄС, Швейцарії, Норвегії виробники новинок привертають увагу споживачів до відсутності інгредієнтів тваринного походження (30,7%), без додавання цукрів (19,8%), зазначаючи про це на упаковці соків. Якщо говорити про ринки соків загалом, то найбільшими за обсягами є Китай, США, Індія та країни Європи. При цьому за рівнем споживання на душу населення Польща є одним із лідерів. Очікується, що в подальшому зрілі ринки будуть боротися за зростання за рахунок конкуренції з іншими категоріями напоїв. А країни, що розвиваються, матимуть вищий рівень зростання продажів соків.

На ринках Європейського Союзу, Швейцарії, Норвегії частка органічних продуктів серед всіх новинок категорії соків в середньому складає 23% (за останні два роки). На ринку Північної Америки таких 28%. Найбільший обсяг ринку в США, де обсяг роздрібного продажу органічних соків складав 1054,3 млн дол. США (з них 815 – 100% сік, 176 – нектар, 64 – соковий напій). В цілому, продажі органічних соків по всьому світу зростають, при цьому в

Північній Америці це зростання є помірним (і в США, і в Канаді на 4% щорічно протягом останніх 4 років). Найбільш перспективними з точки зору зростання ринку є Швеція (20%), Франція та Італія (по 10%). Серед країн з меншим розміром ринку перспективними є Фінляндія (22% зростання). Польща та Ізраїль зростають щорічно на рівні 10% та 15% відповідно, однак обсяги ринку цих країн ще не великі – 14 та 6 млн дол США відповідно. Загалом, країни мають більшу частку 100-відсоткового соку. Італія є єдиною країною, де обсяг продажів нектарів (25-99% вмісту соку) переважає за обсяг продажів 100% соку. Найменша частка ринку належить соковим напоям (до 24% відсотку соку в напої).

У розрізі наявних на ринку брендів ринки органічних соків країн ЄС та Північної Америки дуже різняться – якщо в ЄС спостерігається більша прив'язка до брендів та значна частка ринку розподілена між компаніями, які займають 3% та більше ринку, то в Північній Америці ситуація протилежна. Так, в США найбільша ринкова частка належить бренду Welch's (компанія National Grape Co-operative Association Inc) та дорівнює лише 0,4%. Private label займає 22,1% ринку органічних соків США. В Канаді ринкову частку більше 1% займають всього два бренди –Knudsen (5,7% ринку, компанія JM Smucker Co) та Biotta (1,7% ринку, компанія Thurella AG). Private label займає 11,4% ринку Канади.

На ринку соків спостерігається висока конкуренція. Саме тому невеликі оператори ринку, а також фреш-бари, поступово завойовують популярність тим, що у них можна купити і випити свіжовичавлений сік. Сегмент свіжих соків є привабливим, однак його недоліком є висока вартість. Головним лідером ринку соків є ТМ «Сандора», що входить до складу компанії «PepsiCo». Успіх компанії полягає у високій якості продукції, а також використання найсучаснішого обладнання у виробництві, що забезпечує європейський рівень якості соків. Доля компанії на ринку в Україні складає 49%. П'яту частину продукції «Сандора» постачає на експорт.

За даними досліджень, 34% споживачів готові економити на соках і нектарах. Це пов'язано з інфляцією та зниженням рівня життя в Україні. Попит продовжує знижуватись, тільки сегмент бюджетної продукції залишався відносно стабільним. З одного боку, в умовах зниження доходів населення необхідно зменшувати витрати і поставляти продукцію за мінімальними цінами. З іншого боку, вартість витрат виробництва і маркетингу відчутно підвищилася.

Список використаних джерел:

1. Тренди світового ринку органічних соків. URL: <https://export.gov.ua/industry/review/27> (дата звернення: 11.05.2024)